

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง
เรื่อง แนวทางการขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๑. ที่มา/สาระสำคัญ/วัตถุประสงค์

เหรียญจักรพรรดิมาลา ใช้อักษรย่อว่า ร.จ.พ. เป็นเหรียญสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการสำหรับข้าราชการพลเรือน สถาปนาขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อปีมะเส็ง ร.ศ. ๑๑๒ เนื่องในการพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก สมโภชสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมรูปจักร ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ในวงจักร ด้านหลังมีรูปช้างอยู่ในวงจักร จารึกอักษรโดยรอบว่า "บำเหน็จแห่งความยังยืนและมั่นคงในราชการ" เบื้องบนเหรียญมีเครื่องหมายพระวชิราวุธห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบสีเหลืองกับสีเขียว ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

๒. ผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการ

ข้าราชการที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอพระราชทาน)

๓. หลักเกณฑ์การพิจารณา/การขอรับสิทธิ/การให้ความช่วยเหลือ

๑) เสนอขอให้แก่ข้าราชการที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่จะเสนอขอพระราชทาน)

๒) การนับเวลาราชการ ให้นับเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นร่วมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

๓) พระราชทานเป็นกรณีพิเศษ เมื่อผู้รับพระราชทานวายนมิให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ไม่มีสิทธิประดับ

๔) เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาในปีเดียวกันกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

๕) กรณีข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา แต่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการ หรือ ลาออกจากราชการในปีที่จะเสนอขอพระราชทานสามารถเสนอขอพระราชทานในปีที่เกษียณอายุราชการหรือปีที่ลาออกจากราชการได้

๖) การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาจัดอยู่ในวาระการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี

๗) การนับเวลารับราชการเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา โดยข้าราชการฝ่ายพลเรือน ต้องเป็นระยะเวลารับราชการตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ในบทนิยามคำว่า "ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่นซึ่งไม่อยู่ในบทนิยามดังกล่าว ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการหรือระยะเวลาปฏิบัติงานมาคำนวณรวมเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เช่น พนักงานส่วนตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานมหาวิทยาลัย

๘) กรณีการลาศึกษา ฝึกอบรม คุมงาน หรือปฏิบัติภารกิจวิจัย หรือลาติดตามคู่สมรส หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติอื่นครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติฯ สามารถนับระยะเวลาระหว่างการลาดังกล่าวเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๙) หลักเกณฑ์ "รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย" หมายถึง ข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน กล่าวคือ

(๑) ต้องเป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บน หรือถูกกล่าวหาว่าผิดวินัย ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน

(๒) กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน สมควรพิจารณาเหตุแห่งการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่ เช่น ผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ซึ่งมีใบกรณีที่ต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามที่แพทย์กำหนดลากิจ หรือ มาปฏิบัติงานสายเกินกำหนด

(๓) ผู้ที่ได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทิน เป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับ ไม่ใช่การล้างการกระทำความผิด จึงถือว่าเป็นผู้เคยกระทำความผิดมาก่อน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ ๒๕ ปีใหม่เพื่อขอพระราชทานไม่ได้

(๔) การดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนต่าง ๆ

- หากผลการสอบสวนสิ้นสุดแล้วปรากฏว่าไม่มีความผิด ส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมลทินหมอง และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติฯ ก็สามารถขอพระราชทานได้

- ผู้ที่เคยถูกลงโทษไล่ออก ให้ออก หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนกลับเข้ารับราชการ หากปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษ และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติฯ ก็สามารถขอพระราชทานได้ แต่หากได้กระทำความผิดแต่มีเหตุให้ได้รับการยกโทษ ไม่อาจถือว่าได้รับเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย

(๕) กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

- หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดชะลอการเสนอขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมามีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำความผิด และส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย ก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้

- หากต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาโดยเจตนา ถือว่าเป็นกรณีที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อย จึงเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน รวมถึงกรณีกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หากเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

- กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งไม่เกี่ยวหรือสืบเนื่องกับการปฏิบัติราชการหรือสืบเนื่องจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หากส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการดังกล่าวเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๔. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ขอข้อมูลทะเบียนประวัติของข้าราชการที่รับราชการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ จากส่วนประเมินและทะเบียนประวัติ กองการเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติเบื้องต้นให้เป็นไปตามเงื่อนไข

๒) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีอายุราชการ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ ส่งให้สำนัก/กอง/ที่ทำการปกครองจังหวัดต้นสังกัด ตรวจสอบรายชื่อผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาว่าจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบฯ หรือไม่ พร้อมทั้งให้แจ้งบุคลากรในสังกัดตรวจสอบรายชื่อและคุณสมบัติของตน หากพบว่าตนเป็นผู้มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ให้จัดทำแบบรับรองคุณสมบัติของตนเองตามแบบเสนอขอพระราชทานและรับรองคุณสมบัติบุคคลประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี (แบบ คส.๒) และแบบประวัติเพื่อเสนอขอเหรียญจักรพรรดิมาลา ส่งให้สำนัก/กอง/ที่ทำการปกครองจังหวัดต้นสังกัดรวบรวมส่งให้งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมการปกครอง

๓) จัดทำบัญชีรายชื่อคุณสมบัติเฉพาะบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด โดยมีคำรับรองของสำนัก/กอง/ที่ทำการปกครองจังหวัดต้นสังกัด และบุคคลผู้มีรายชื่อ

พร้อมแบบประวัติเสนอขอเหรียญจักรพรรดิมาลาแล้ว ส่งให้ส่วนงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่ และส่วนคดีและละเมิด สำนักการสอบสวนและนิติการ เพื่อตรวจสอบว่าบุคคลที่มีคุณสมบัติมีความประพฤติเหมาะสมควรแก่การเสนอขอพระราชทานฯ หรือไม่

๔) นำรายชื่อผู้ผ่านการตรวจสอบจากส่วนงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่ และส่วนคดีและละเมิด สำนักการสอบสวนและนิติการ เสนอให้คณะกรรมการระดับกรมเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของกรมการปกครอง (โดยมี รองอธิบดีกรมการปกครองฝ่ายบริหารและพัฒนาระบบงาน เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ เป็นกรรมการ และเลขานุการกรมการปกครอง เป็นกรรมการและเลขานุการ)

๕) จัดการประชุมพิจารณากลับกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ของกรมการปกครอง ดังนี้

(๑) จัดทำวาระประชุมคณะกรรมการฯ ประจำปี ประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการขอพระราชทาน บัญชีรายชื่อ บัญชีคุณสมบัติ และบัญชีจำนวนชั้นตรา ของผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะเสนอขอพระราชทาน ให้เรียบร้อย

(๒) จัดทำหนังสือและประสานขออนัดประชุมคณะกรรมการฯ จากประธานกรรมการ

(๓) จัดการจองห้องประชุม พร้อมขออนุมัติการประชุม

(๔) จัดทำหนังสือเชิญประชุมแจ้งกำหนดการประชุมพร้อมส่งวาระการประชุม

(๕) จัดการประชุมพิจารณากลับกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญ

จักรพรรดิมาลา ประจำปี

(๖) จัดทำรายงานการประชุมแล้วแจ้งเวียนรายงานการประชุม

๖) ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีรายชื่อ บัญชีคุณสมบัติ และบัญชีชั้นตรา ก่อนนำเสนอเลขานุการกรมการปกครองลงนามรับรองความถูกต้อง และนำเสนออธิบดีกรมการปกครองลงนามในบัญชีแสดงคุณสมบัติ

๗) จัดทำหนังสือ บัญชีตามแบบและจำนวนที่กำหนด ประกอบการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปีนำเสนอกระทรวงมหาดไทยภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับกระทรวงพิจารณาต่อไป โดยแยกเอกสารดังนี้

- บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเหรียญจักรพรรดิมาลา

- บัญชีรายชื่อข้าราชการผู้ขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๘) การประชุมคณะกรรมการการพิจารณากลับกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับกระทรวง

๙) การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภายหลังประชุมคณะกรรมการการพิจารณากลับกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับกระทรวง ให้กระทรวงนำส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน คือ ภายในวันที่ ๒๙ เมษายน ของทุกปี และกรณีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพิ่มเติม เฉพาะชั้นสายสะพาย กระทรวงต้องนำส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน คือ ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคมของทุกปี)

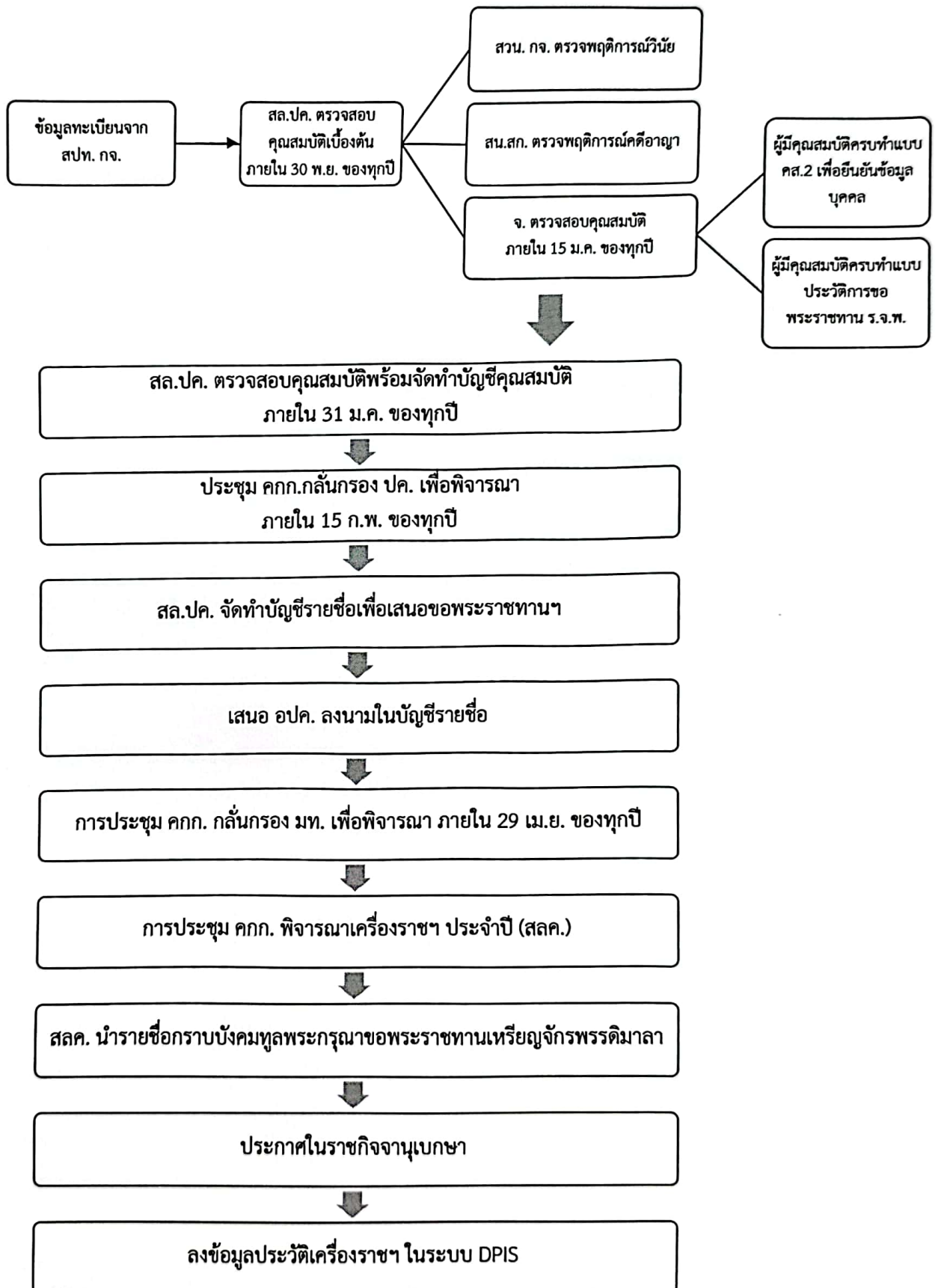
๑๐) การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญจักรพรรดิมาลา (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) และเสนอคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเพื่อพิจารณาต่อไป

๑๑) นายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทาน (สำนักราชเลขาธิการ)

๑๒) ประกาศราชกิจจานุเบกษา (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

๑๓) แจ้งเวียนประกาศราชกิจจานุเบกษาให้ผู้ได้รับพระราชทานทราบ พร้อมลงบันทึกประวัติผู้ที่ได้รับพระราชทานในระบบ DPIS

๕. สรุปขั้นตอนการดำเนินการ (Flow Chart)

๖. เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

- ๑) แบบตรวจสอบและยืนยันข้อมูลการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- ๒) แบบ คส.๒
- ๓) แบบฟอร์มประวัติสำหรับเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

๗. ระเบียบ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

ฝ่าย/กลุ่มงาน/ส่วน งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฝ่ายประสานราชการ กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก
สำนัก/กอง สำนักงานเลขานุการกรม กรมการปกครอง

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๖ ๒๘๑๐

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑) นางสาวทิพวรรณ นันทหาญ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

โทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๑๓๕๗ ๔๐๐๔

๒) นางอัมไพวรรณ ชมภูพื่น ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๖๖๒๓ ๙๑๙๓

๓) นางสาวธัญญา วงศ์เมือง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ

โทรศัพท์มือถือ ๐๖ ๓๙๐๔ ๑๘๕๘